

Toespraak raadsledenconferentie

Beste raadsleden,

Welkom bij deze raadsconferentie ter ere van ons 15-jarig jubileum. Het zijn bijzondere tijden waarin we leven. We zien elkaar voornamelijk digitaal en spreken elkaar alleen op afstand. Het is dan ook een unicum om jullie digitaal te mogen toespreken.

Hoewel we er nog niet helemaal aan gewend zijn is de digitale vergadering inmiddels een wijdverspreid begrip. De raadsvergaderingen vinden opeens exclusief digitaal plaats en dat betekent dat ook de besluiten digitaal genomen worden. Dit brengt wisselende verhalen met zich mee. Raadsleden die positief gestemd zijn over het digitaal vergaderen, maar ook raadsleden die het contact missen met hun collega-raadsleden. Er is minder interactie, minder debat en minder persoonlijk contact, zo merk ik ook uit eigen ervaring in Lelystad.

De toekomst

Wat betekent dit voor de toekomst van het raadslidmaatschap? Gaat digitalisering een steeds grotere rol spelen, of kent ook digitalisering haar grenzen? Dat zijn de vragen van de toekomst waar we het vandaag over hebben. Dat gaat dan niet alleen om digitalisering, maar ook om andere thema's zoals burgerparticipatie, integriteit, regionale samenwerking en het aanzien van de raad.

Op al deze thema's vinden nu al veranderingen plaats. Inwoners zijn steeds meer betrokken bij het bestuur, zo nemen zij meer taken over aan de uitvoerende kant. Wat betekent dit dan voor de raad die de burgers vertegenwoordigd?

Ook de normen en waarden in de samenleving lopen steeds verder uit elkaar, wat zich natuurlijk ook vertaald naar de afspiegeling in de raad. Welke normen en waarden vinden raadsleden in de toekomst het belangrijkste?

Transparantie, efficiëntie, maatschappelijke omgangsvormen of gaat het om de wijze waarop wij als raadsleden in de gemeenteraad betekenis geven aan maatschappelijke knelpunten in onze steden en dorpen?

Steeds meer taken worden regionaal bepaald. Wat is de rol van de raad in deze regionale taken? Betrokken of controlerend op afstand?

Het aanzien van de raad is de afgelopen jaren afgenomen. De uitdaging ligt in het verbeteren van het aanzien, maar hoe kan dit bereikt worden? Meer ondersteuning? Meer waardering? Meer diversiteit?

Waar we voor staan en blijven staan

Verandering is een feit, hoe dit uitwerkt op de positie van de raad is de vraag. Zo blijkt uit het Nationaal Raadsledenonderzoek dat raadsleden in grote steden de voorkeur hebben voor een fulltime raadslidmaatschap. Verandert de raad dan van een lekenbestuur naar een fulltime bestuur? Of is het wenselijk om dit alleen voor grote steden toe te staan?

Ondanks al deze mogelijke veranderingen in de toekomst zal de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden staan voor een sterke raad, die de ondersteuning krijgt die hij nodig heeft. De raad is en blijft het hoogste bestuursorgaan en als vereniging zetten wij ons dan ook in voor een sterke raad.

Een sterke raad verdient voldoende budget. Veel raden doen zichzelf en hun ondersteuning daarin tekort. Wij weten dat gemeenteraden juist ook in tijden van crisis op zichzelf willen bezuinigen en als collega-raadslid snap ik deze reflex. Wij zijn raadsleden en als wij bezuinigen op maatschappelijke voorzieningen, bezuinigen we ook op onszelf. Dat is een lovenswaardige houding. Echter mag ik u een advies geven: wanneer u als raad daadwerkelijk het hoogste bestuursorgaan in de gemeente wilt zijn en blijven, zorgt u er juist ook in crisistijden voor dat er voldoende budget is voor de ondersteuning, opleiding en onderzoek van en voor de raad is. Als u als raad namelijk beter bent geïnformeerd en beter wordt opgeleid en ondersteund, bent u ook in staat om betere besluiten te nemen. Die verbeterde besluiten leiden tot een efficiënt geleide gemeente en dat heeft enorme kostenbesparende effecten tot gevolg. Dus u kunt nu een klein bedrag bezuinigen en minder ondersteuning krijgen, maar dat kan op termijn leiden tot hogere kosten voor de gemeente. Doe u zelf als raadslid, maar ook uw gemeente en inwoners dan ook niets te kort, zonder dat er natuurlijk geld over de balk wordt gegoid.

Wat hebben we bereikt

Naast dat we het vandaag over de toekomst hebben, is het ook belangrijk om terug te kijken op wat we al hebben bereikt als vereniging in de afgelopen 15 jaar. We zijn in 2005 begonnen als Raadslid.Nu. In de eerste jaren was het pionieren. Ik kan uit eigen ervaring spreken omdat ik bestuurslid was in de periode 2006 tot 2010. Peter Otten was voorzitter toen ik vertrok. Onder zijn

Toespraak voorzitter bij gelegenheid van 15-jarig jubileum.

leiding is in 2013 een belangrijke strategische keuze gemaakt: de start van een eigen professioneel bureau en de keuze voor de missie: “Een sterke raad doet er toe” en vooral de keuze voor meer zichtbaarheid. De herkenbaarheid van onze vereniging is sindsdien enorm gestegen.

We hebben successen geboekt, zoals een gelijke onkostenvergoedingsregeling voor alle raadsleden. Want de contributie van een krant kost in Simpelveld net zo veel als in Amsterdam. We vertolken in Den Haag bij ministeries en parlement het geluid van gemeenteraden en raadsleden. Dat is erg belangrijk, omdat niet iedereen even goed oog heeft voor wat raadsleden bezighoudt. We hebben - met dank aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en in samenwerking met de Vereniging van Griffiers en de VNG een nieuw opleidingsprogramma gemaakt. Er is een op raadsleden toegesneden competentiescan. Sinds de start van deze raadsperiode is er een digitale leeromgeving voor raadsleden, een snoepwinkel vol filmpjes, video's, handreikingen, leerlijnen en stappenplannen voor alle raadsleden. We kunnen daardoor raadsleden 24/7 ondersteunen. We hebben in samenwerking met anderen de verhoging van de vergoeding voor raadsleden uit kleine gemeenten kunnen realiseren. We organiseren tientallen bijeenkomsten per jaar, meestal bij raadsleden om de hoek, maar nu ook heel veel online. Met andere woorden: Als Nederlandse Vereniging voor Raadsleden werken we elke dag keihard om te zorgen dat u als raadslid uw werk zo goed mogelijk kan doen.

Onder leiding van mijn voorganger Mark den Boer is onze naam in 2018 gewijzigd in de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden. Deze naam onderstreept voor wie we het allemaal doen. Inmiddels wordt dat door heel veel raadsleden op waarde geschat want de helft van de raadsleden is inmiddels lid van onze vereniging. Daar zijn we trots op maar we zijn er nog lang niet. Er is genoeg werk te doen. Te beginnen vandaag.

We kijken uit naar de inleiding van professor Voermans en de discussie over de toekomst van het raadslidmaatschap. Maar ik wil vooral afsluiten door mijn voorgangers, onze ereleden en allen die zich hebben ingezet in deze vijftien jaren voor Raadslid.Nu en de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden te bedanken. Bij deze hartelijk bedankt aan jullie allemaal.

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden is tot stand gekomen door het werk van velen.

Ik wens u een inspirerende bijeenkomst!

Toespraak voorzitter bij gelegenheid van 15-jarig jubileum.

2020-06-06, voorzitter Bahreddine Belhaj, Nederlandse Vereniging voor Raadsleden